

Aan

De voorzitter van het bestuurscollege van het openbaar lichaam Saba

Datum

11 augustus 2022

Ons kenmerk

Cft 202200093

Pagina

1/5

Uw kenmerk

Bijlage

-

Onderwerp

Reactie op de tweede uitvoeringsrapportage en advies tweede begrotingswijziging 2022

Geachte heer Johnson,

Op 28 juli 2022 ontving het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Cft) de tweede uitvoeringsrapportage (UR) en de voorgestelde tweede begrotingswijziging (BW) over het begrotingsjaar 2022 van Saba. De UR is tijdig bij het Cft ingediend en voldoet daarmee aan artikel 22 lid 1 van de Wet financiën openbare lichamen Bonaire, Sint Eustatius en Saba (Wet FinBES). Met dit schrijven ontvangt u de reactie van het Cft op zowel de tweede UR als het advies bij de tweede BW.

De BW die u aanbiedt aan de eilandsraad, dient conform artikel 17 lid 4 van de Wet FinBES, vergezeld te gaan van het advies bij de BW en een toelichting op welke wijze met het advies rekening is gehouden.

Oordeel

Saba realiseert tot en met het tweede kwartaal een negatief resultaat van USD 1,6 miljoen. De begroting, inclusief wijzigingen, gaat uit van een nulresultaat. Het voorlopige, negatieve resultaat komt voornamelijk voort uit lagere baten in het eerste halfjaar ten opzichte van de begroting.

Op 13 juni 2022 kwamen Saba en het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) het meerjarige bestuursakkoord 'Saba package 2.0' overeen. Met de ondertekening van het bestuursakkoord werd de vrije uitkering structureel verhoogd. In 2022 bedraagt deze verhoging USD 2,2 miljoen. Daarnaast ontvangt Saba USD 0,9 miljoen voor het opvangen van tekorten. Deze toevoegingen bieden een oplossing voor de achterstanden die de afgelopen jaren zijn ontstaan als gevolg van het structurele negatieve saldo op bijzondere uitkeringen. De verwachting is dat het voorlopige, negatieve resultaat van USD 1,6 miljoen gedurende het tweede halfjaar kan worden gedekt met de extra middelen vanuit het Rijk.

Dit betekent wel dat een groot deel van deze extra middelen dient te worden besteed aan het opvangen van tekorten en niet kan worden gebruikt voor het aangaan van nieuwe investeringen.

De onregelmatige besteding van bijzondere uitkeringen zorgt voor schommelingen in de baten- en lastenrealisatie per kwartaal. Doordat in de uitvoeringsrapportages (met uitzondering van de post personeelslasten) geen onderscheid wordt gemaakt tussen de baten en lasten in de reguliere begroting en de baten en lasten die voortkomen uit bijzondere uitkeringen, valt niet te herleiden waar deze schommelingen vandaan komen. Voor het Cft is het daardoor lastig te beoordelen of de reguliere baten en lasten in lijn lopen met de begroting. Het Cft adviseert u om in de derde UR onderscheid te maken tussen de baten en lasten in de reguliere begroting en de baten en lasten die voortkomen uit bijzondere uitkeringen. Ook verzoekt het Cft u om ook de resterende twee jaarrekeningen van overheidsentiteiten zo spoedig mogelijk aan te leveren.

Het Cft is akkoord met de door u voorgestelde wijzigingen in de tweede BW. U stelt in totaal USD 2,7 miljoen aan wijzigingen voor. Het begrotingstotaal wordt hiermee per saldo verhoogd van USD 15,0 miljoen naar USD 17,7 miljoen. Het verwachte resultaat ultimo 2022 verandert met deze BW niet en blijft nihil. De voorgestelde wijzigingen bestaan voor USD 2,5 miljoen uit een verhoging van de baten en lasten gerelateerd aan bijzondere uitkeringen en voor USD 0,2 miljoen uit een verhoging van de reguliere baten en lasten.

Toelichting

In tabel 1 worden de begroting en realisatie van de baten en lasten met elkaar vergeleken. Saba realiseerde tot en met het tweede kwartaal USD 9,1 miljoen aan baten en USD 10,7 miljoen aan lasten. Het voorlopige resultaat is USD 1,6 miljoen negatief.

Begrotingsuitvoering

De realisatie van de baten tot en met het tweede kwartaal loopt achter op de tijdsperiode.¹ Vanwege achterstanden bij het ontvangerskantoor (Receivers Office) zijn er in het eerste kwartaal minder heffingen geïnd. In het tweede kwartaal haalde Saba deze achterstand deels in. Saba geeft aan dat de resterende achterstanden, zoals bij de inning van luchthaventoeslag en afvalstoffenheffing, in het derde kwartaal worden ingehaald. De baten die voortkomen uit de verkoop van water uit de nieuwe bottelarij bedragen tot en met het tweede kwartaal 13 procent van de begrote baten. Ten opzichte van het eerste kwartaal nam de verkoop in het tweede kwartaal toe, maar deze is nog altijd fors lager dan begroot. Indien de verkoop in het derde kwartaal niet verbetert, adviseert het Cft u om deze baten in de begroting naar beneden bij te stellen.

---

¹ Voor het tweede kwartaal betreft de tijdsperiode een realisatie ter hoogte van 50 procent van de begroting.

De realisatie van de lasten tot en met het tweede kwartaal is in lijn met de tijdsperiode. De personeelslasten, exclusief bijzondere uitkeringen, namen in het tweede kwartaal met 10 procent toe ten opzichte van het eerste kwartaal. Dit komt met name door een toename in het aantal voltijdsmedewerkers (fte), dat groeide van 190 aan het einde van het eerste kwartaal naar 203 aan het einde van het tweede kwartaal. Het personeelsbudget in de vastgestelde begroting 2022 ging uit van een gemiddeld aantal fte van 201,7 in 2022. Het Cft adviseert u om de ontwikkeling van de personeelslasten nauwlettend te volgen en indien nodig het budget voor de personeelslasten na afloop van het derde kwartaal naar boven bij te stellen.

Tabel 1: Onderverdeling baten en lasten (in USD miljoenen)

	Begroting inclusief wijzigingen	Realisatie tot en met het tweede kwartaal	% realisatie t.o.v. begroting
Reguliere baten	13,5	5,4	40%
Bijzondere uitkeringen	4,2	3,7	n.v.t.
Totale baten	17,7	9,1	n.v.t.
Reguliere lasten	13,5	7,1	52%
Bijzondere uitkeringen	4,2	3,7	n.v.t.
Totale lasten	17,7	10,7	n.v.t.
Saldo	-	(1,6)	n.v.t.

Bron: tweede uitvoeringsrapportage 2022

Liquiditeiten

De liquiditeitspositie van Saba bedraagt ultimo juni 2022 USD 48,7 miljoen. Een bedrag van USD 47,5 miljoen is bestemd voor bijzondere uitkeringen en een bedrag van USD 0,1, dat is geormerkt als vrije uitkering maar reeds een bestemming heeft. De overige USD 1,1 miljoen aan liquiditeiten is vrij besteedbaar. Dit is een daling in de vrij besteedbare middelen van USD 2,7 miljoen ten opzichte van het saldo ultimo maart 2021.

Op 13 juni 2022 kwamen Saba en het ministerie van BZK het meerjarige bestuursakkoord 'Saba package 2.0' overeen. In het bestuursakkoord staan de gezamenlijke prioriteiten van Saba en de departementen voor de periode 2022-2025. Onderdeel van het akkoord is een structurele verhoging van de vrije uitkering. In 2022 bedraagt deze verhoging USD 2,2 miljoen. Daarnaast ontvangt Saba diverse toelages, waaronder USD 0,9 miljoen voor het opvangen van tekorten. Deze toevoegingen bieden een oplossing voor de achterstanden die de afgelopen jaren zijn ontstaan als gevolg van het structurele negatieve saldo op bijzondere uitkeringen. Ook zorgen deze middelen voor een verbeterde liquiditeitspositie van het openbaar lichaam.

Overheidsentiteiten

Het openbaar lichaam Saba heeft vier deelnemingen. Op basis van artikel 9 lid 9 van de Wet FinBES diende het Cft uiterlijk 1 juli 2022 te beschikken over de jaarrekeningen 2021 van deze deelnemingen. Tot op heden ontving het Cft twee jaarrekeningen. Het Cft verzoekt u om ook de resterende twee jaarrekeningen zo spoedig mogelijk aan te leveren.

Financieel beheer

In het eerste kwartaal kwamen verschillende financiële knelpunten aan het licht bij de herziening van de administratie door de afdeling Financiën. Zo bleek dat de financiële administratie van het ontvangerskantoor (Receivers Office) niet up-to-date was, en dat incasso's niet goed werden beheerd. Er werd een plan van aanpak opgesteld om de afdeling Financiën te herstructureren en het ontvangerskantoor direct onder het beheer van de afdeling Financiën te brengen. Onderdeel van dit plan was ook om de afdeling Financiën te versterken met een planning en control (P&C) team.

In mei 2022 vond de fusering van de afdeling Financiën en het ontvangerskantoor plaats. Bij deze herstructurering zijn twee medewerkers aangenomen om de uitvoeringscapaciteit van de afdeling Financiën te vergroten. Een derde medewerker is aan het begin van het derde kwartaal gestart, alsook een externe consultant die de meest urgente aandachtspunten van de afdeling gaat aanpakken, zoals de incasso van openstaande debiteuren. Daarnaast zijn in het tweede kwartaal voorbereidingen getroffen voor de oprichting van het interne P&C team. Saba verwacht begin 2023 te kunnen starten met de interne P&C cyclus.

Het Cft acht de herstructurering en de versterking van de uitvoeringskracht van de afdeling Financiën een positieve ontwikkeling. In de reactie op de jaarrekening 2021 zal het Cft inhoudelijk ingaan op de huidige staat van het financieel beheer. Het Cft verwacht de jaarrekening 2021 medio augustus te ontvangen.

Begrotingswijziging

In de tweede BW 2022 stelt Saba in totaal USD 2,7 miljoen aan wijzigingen voor. De voorgestelde wijzigingen bestaan voor USD 2,5 miljoen uit bijzondere uitkeringen en voor USD 0,2 miljoen uit verhogingen in de reguliere begroting. De aanwending van de bijzondere uitkeringen betreft de reguliere bijzondere uitkeringen (USD 2,2 miljoen), bijzondere uitkeringen wegens orkaanschade (USD 0,2 miljoen) en een toevoeging aan 'beklemde' vrije uitkeringen (USD 0,1 miljoen). In de BW worden zowel de baten als de lasten met de genoemde bedragen verhoogd.

Kenmerk
Cft 202200093
Blad
5/5

De wijziging van de reguliere begroting (USD 0,2 miljoen) betreft de volgende mutaties:

- Budget reiskosten, verhoogd vanwege hogere reiskosten van het openbaar lichaam.
- Budget afvalbeheer, verhoogd vanwege extra kosten installatie en onderhoud.

Deze extra kosten worden gedekt door middel van een verhoging van het budget voor baten uit coronatesten met USD 0,2 miljoen. De gerealiseerde baten uit de afname van coronatesten waren in het eerste halfjaar fors hoger dan begroot.

Het Cft kan zich vinden in de voorgestelde wijzigingen.

Ik verwacht u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,
De voorzitter van het College financieel toezicht Bonaire, Sint Eustatius en Saba

Prof. dr. R.H.J.M. Gradus

Deze brief is in afschrift verstuurd aan:
De eilandsraad van het openbaar lichaam Saba
Het bestuurscollege van het openbaar lichaam Saba